

Lietuvos politinė sistema pagal LR Konstituciją

Parengė: Evelina Baltiejūtė IVe

Lietuvių tauta

- prieš daugelį amžių sukūrusi Lietuvos valstybę,
  - jos teisinius pamatus grindusi Lietuvos Statutais ir Lietuvos Respublikos Konstitucijomis,
  - šimtmečiais atkakliai gynusi savo laisvę ir nepriklausomybę,
  - išsaugojusi savo dvasią, gimtąją kalbą, raštą ir papročius,
  - įkūnydama prigimtine žmogaus ir Tautos teisę laisvai gyventi ir kurti savo tėvų ir protėvių žemėje - nepriklausomoje Lietuvos valstybėje,
  - puoselėdama Lietuvos žemėje tautinę santarvę,
  - siekdama atviros, teisingos, darnios pilietinės visuomenės ir teisinės valstybės,
- atgimusios Lietuvos valstybės piliečių valia priima ir skelbia
KONSTITUCIJĄ

- 1992 m. spalio 25 d. Buvo priimta dabartinė LR Konstitucija ;
- Pagal 2 straipsnį Lietuvos valstybę kuria tauta ;
- Dabartinė LR Konstitucija nurodo ,jog tauta savo suverenitetą įgyvendina per demokratiškai išrinktus savo atstovus ;

- Pagal 1 straipsnį Lietuvos valstybė yra nepriklausoma demokratinė respublika.

Rinkimai

Demokratiniai rinkimai vyksta demokratinėse valstybėse
Jie yra:

- Teisėti;
- Reguliarūs;
- Visi rinkėjai turi vienodas teises;
- Laisvi. Rinkėjams nėra daromas spaudimas;
- Renkama iš daugiau nei dviejų skirtingų kandidatų ;
- Renkama slaptu balsavimu ;
- Sudaromos sąlygos dalyvauti visiems rinkėjams.

Cenzai

- **Amžiaus** (Rinkimuose gali dalyvauti asmenys ,kuriems rinkimų dieną yra suėję 18 metų);
- **Sėslumo** (Pravažiuojantys ar šalyje viešintys asmenys rinkimuose nedalyvauja.);
- **Išsilavinimo** (Dažniausiai reikalaujama mokėti kalbą ir išmanyti šalies Konstituciją);

Rinkimų proceso etapai;

- Rinkimų teisės nustatymas;
- Valstybės teritorijos padalijimas į rinkimų apygardas ;
- Rinkėjų sąrašų sudarymas ;
- Kandidatų iškėlimas ir registravimas ;
- Rinkimų agitacija (aktyvus politinių, socialinių idėjų propagavimas, aiškinimas);
- Balsavimas ;
- Balsų skaičiavimas ,rinkimų rezultatų nustatymas ;
- Rinkimų rezultatu paskelbimas .

Lietuvos Respublikoje tiesioginiuose rinkimuose piliečiai renka :

- Respublikos Prezidentą ;
- 141 Seimo narį ;
- gyventojai renka savivaldybių tarybų narius ;
- LR piliečiai ir ES valstybių piliečiai, nuolat gyvenantys Lietuvoje ,renka 12 Europos Parlamento narių.

Valdžios institucijos :

1. Savivaldybės tarybos nariu negali būti renkamas :

- Asmuo, kuris, likus 65 dienoms iki rinkimų, yra neatlikęs bausmės ;
- Asmuo, teismo pripažintas neveiksniu arba nepakaltinamu ;
- Asmuo, kuris atlieka krašto apsaugos tarnybą ;
- Pareigūnas, kurio dalyvavimas politinėje veikloje yra ribojamas įstatymų arba statutų .

Gali būti renkamas :

- Nuolatinis savivaldybės gyventojas, rinkimu dieną turintis 20 metų .

Seimas

2. Seimo nariu negali būti ;

- Neatlikęs bausmės pagal teismo paskirtą nuosprendį;
- Teismo pripažintas neveiksniu ir arba nepakaltinamu ;
- Rinkimų dieną atliekantis karo tarnybą;
- Asmuo ,kurį Seimas apkaltos proceso tvarka pašalino iš užimamų pareigų ar panaikino jo seimo nario mandatą.

Gali būti

- Rinkimų dieną turintis ne mažiau nei 25 metus ;
- Nuolat gyvenantis Lietuvoje;

Prezidentas

3. Prezidentu negali būt:

- Šiurkščiai pažeidęs Konstituciją arba sulaužęs priesaiką asmuo, kurį Seimas apkaltos proceso tvarka pašalino iš užimamų pareigų;
- Tas pats asmuo Respublikos Prezidentu išrinktas 2 kartus iš eilės.

Gali būt

- LR pilietis pagal kilmę, ne mažiau kaip 3 pastaruosius metus gyvenęs Lietuvoje;
- Asmuo, kuris iki rinkimų yra sulaukęs ne mažiau kaip 40 metų;
- Asmuo, kuris gali būti renkamas Seimo nariu.

Europos Parlamentas

4. EP negali būt :

- Asmuo ,teismo pripažintas neveiksniu ;
- Atliekantis tikrąją karo tarbyną asmuo ;
- Neišėjęs į atsargą karininkas ,puskarininkis.

Gali būt:

- LR pilietis ar gyvenantis Lietuvoje ES narės pilietis ,ne jaunesni kaip 21 metų ir nekandiduojantis kitoje ES šalyje .

ŠALTINIAI

- <http://mkp.emokykla.lt/imo/lt/mo/442/>
- <http://www3.lrs.lt/home/Konstitucija/Konstitucija.htm>
- <http://www.tzz.lt/a/agitacija>
- Nijolė Letukienė ir Jonas Gineika knyga “ISTORIJA”